

CO BROERSE

Componist Seung-Won Oh met dirigent Ulrich Pöhl tijdens de generale repetitie van Vanapriya. Beloved Forest met ensemble Insomnio in het Muziekgebouw aan 't IJ

Zingen voor een schone ziel

In YeonDo is het resoneren van metaal net zo belangrijk als de gezongen psalmteksten. Componist Seung-Won Oh nodigt met haar eigenzinnige requiem uit tot zelfreflectie en gedachten over eindsigheid.

door NICOLINE BAARTMAN

Misschien ben je te gelukkig om een requiem te schrijven, opperde iemand. Seung-Won Oh (Seoul, 1969) vertelt het met pretogen vanachter haar beeldscherm in Dijen, waar ze onlangs naartoe is verhuisd. Dat deel van de veronderstelling klopt: het gaat goed, haar persoonlijke leven is meer dan op orde, en dat is welens anders geweest. Maar om nou haar geworstel met *YeonDo* – de titel van haar Bosch Requiem 2020 – daaraan

Music kreeg, wist ze meteen dat haar requiem een herinterpretatie zou worden van het begrafenisgezang: een eenvoudige, gedragen melodie op vaste psalmteksten. In koor dragen de nabestaanden zo bij aan het reinigen van de ziel van de overledene voordat hij de hemelpoort kan binnengaan. Het stuk draagt onmiskenbaar theaterale elementen in zich, aldus Oh. Het New European Ensemble blijft op zijn plek, terwijl solist Helena Rasker (met haar prachtige, soms ambigue geluid) en de zangers van Cappella Pragensis zich gaandeweg verplaatsen in de ruimte. 'Het Jheronimus Bosch Art Centre en zijn prachtige akoestiek nodigen daartoe uit.' De processie aan het begin heeft bovendien een praktische functie: de toehoorders op verantwoordte wijze naar hun zitplaatsen loodsen.

Seung-Won Oh: 'Wat me zo aanspreekt in het katholieke geloof is de bescheidenheid van de mens tegenover God en de natuur. Die houding komt ook in mijn composities steeds meer naar voren. Zo begon ik aan *Vanapriya*, *Beloved Forest*, een recent stuk dat ik voor ensemble Insomnio schreef, met het idee dat het over vogelgezang zou gaan, maar het werd een ode aan het grote geheel: het woud waarin vogels leven en de schoonheid van de natuur. *YeonDo* is daar een voortzetting van.'

Nederigheid

Hoewel ze zich in vorm en stijl meer met Stravinsky verbonden voelt, is Messiaen in inhoudelijk opzicht haar voorbeeld. 'Zijn composities munten uit in een geweldige kanakoel en zijn vervuld van een religieus idee waarin de componist zelf verdwijnt. Die nederigheid streeft ik in *YeonDo* ook na. Ze heeft een lange weg afgelegd: de dochter uit het geslagde middenklasse-gezin in Seoul die voor dokter of advocaat zou leren. 'Toen ik besloot muziek te gaan studeren, heeft mijn vader twee maanden met tegen me gesproken.' Ze studeerde aan de Ehwa-vrouwenuniversiteit in Seoul, sloeg haar vlerugels uit naar Illinois en Massachusets – waar ze tegen wil en dank ineens doorging voor vrouwenlijfe, Koreaanse componist' – en besloot in 2001 haar heil in Den Haag te zoeken, bij docent Louis Andriessen. 'Van hem heb ik geleerd bewust keuzes te maken.'

CO BROERSE

Componist Seung-Won Oh met harpist Sabien Canton tijdens de generale repetitie van Vanapriya. Beloved Forest met ensemble Insomnio in het Muziekgebouw aan 't IJ

‘Toen ik besloot muziek te gaan studeren, heeft mijn vader twee maanden niet tegen me gesproken’

Een workshop microtonale muziek met Joël Bons opende haar de ogen voor de traditionele Koreaanse muziek en de mogelijkheden van de pentatoniek. 'Ik realiseerde me dat ik altijd met een westerse bril naar Koreaanse muziek had gekeken, die nog als tweederangs werd beschouwd in de tijd dat ik aan mijn muziekstudie begon. De rijkdom van het timbre met al zijn nuances gaat bijvoorbeeld verloren in een westerse notatie.' Sindsdien heeft Seung-Won Oh haar eigen idioom ontwikkeld waarin westerse en oosterse elementen op verfnide wijze samengaan. Dat onderscheidt zich onder meer door een sterk vormgevoel met repetitieve elementen, uitgelezen klankkleuren en een voorliefde voor percussie. De intentie van de geboden zijn in haar onorthodoxe benadering van het klassieke requiem niet voorbehouden aan de vocale passages. 'De instrumentale gedeeltes en de reminiscenties aan kerktokken – je zult veel resonerend metaal horen – hebben hetzelfde doel.'

Ze koos bewust voor Latijnse en Koreaanse psalmvertalingen, omdat ze niemand wil buitensluiten. 'Ook mensen die niet religieus zijn, wil ik uithoorden sll te staan bij de dood van een geliefde, of misschien wel de eigen eindsigheid.' Oh hoopt dat haar eigen gedachten vrijelijk kunnen uitgaan naar haar kat, lange tijd haar trouwe metgezel, die onlangs overleed. 'Ik hoop dat het goed met hem gaat.' Met *YeonDo* wil ze voor alles het belang van 'samen reflecteren' overbrengen. 'Iaren geleden werd een stuk van mij op de Cello Biennale, gedirigeerd door Reinbert de Leeuw, beloonnd met een minutenlange, staande ovatie. Maar toen ik na alloop over de brug voor het Muziekgebouw liep, voelde ik me leeg. Dat soort succes is niet wat ik nastreef. Het gaat me om de muziek en de communicatie met het publiek. Al is er maar één iemand in het publiek die tijdens *YeonDo* dichterbij zichzelf komt en betrokken aan het ritueel ontleent die de pure luistervervang overtuigt, dan is de uitvoering geslaagd.'